

Matična razvojna služba za narodne i školske knjižnice
Požeško-slavonske županije
Požega, 5. 6. 2023.
Ur. broj: 13-2023-M

**ŠKOLSKE KNJIŽNICE POŽEŠKO - SLAVONSKE ŽUPANIJE
STATISTIKA ZA 2022. GODINU
OPISNA ANALIZA (on-line sustava statističkih podataka)
U ODNOSU NA STANDARDE ZA ŠKOLSKE KNJIŽNICE RH**

OPĆI PODACI – ŠKOLSKE KNJIŽNICE POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

Na području Požeško-slavonske županije postoji 15 osnovnih škola, 7 srednjih škola, 2 učenička doma (u sastavu Srednje škole Pakrac i samostalna ustanova u Požegi) i 2 umjetničke škole (Srednja glazbena škola u Požegi i Osnovna glazbena škola u Pakracu).

POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	OŠ	SŠ	UMJETNIČKE ŠKOLE	ĐAČKI DOMOVI	UKUPNO
USTANOVE	15	7	2	2	26
KNJIŽNICE	15	7	1	0	23

U Požeško-slavonskoj županiji u ukupno 26 školskih ustanova stručno su organizirane 23 školske knjižnice. Sve su škole javne ustanove u čijem su sastavu školske knjižnice.

Školske knjižnice prema vrsti i vlasništvu

VRSTA ŠKOLSKE KNJIŽNICE	OSNIVAČ						UKUPNO
	ŽUPANIJA	%	GRAD	%	FIZIČKA/PRAVNA OSOBA	%	
OSNOVNO-ŠKOLSKE	11	73%	3	20%	1	7%	15
SREDNJO-ŠKOLSKE	6	85,71 %	0	0%	1	14,23 %	7
KNJIŽNICE UMJETNIČKIH ŠKOLA	1	100%	0	0%	0	0%	1
UKUPNO	18	78,26 %	3	13,04	2	8,69%	23

Gradska knjižnica Požega

Školskim knjižnicama je u najvećem postotku osnivač Požeško-slavonska županija, njih 78,26%, za 3 osnovnoškolske knjižnice osnivač je Grad Požega, a dvjema knjižnicama je osnivač fizička/pravna osoba.

Školske knjižnice prema vrsti i tipu

TIP KNJIŽNICE prema broju učenika								
VRSTA ŠKOLSKE KNJIŽNICE	do 200 učenika		od 201-500 učenika		od 501 – 1000 učenika		Iznad 1000 učenika	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
OSNOVNO-ŠKOLSKE	4	26,66 %	8	53,33 %	3	20%	0	0%
SREDNJO-ŠKOLSKE	1	14,28 %	5	71,42 %	1	14,28 %	0	0%
KNJIŽNICE UMJETNIČKIH ŠKOLA	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
UKUPNO	5	21,73 %	13	56,52 %	5	21,73 %	0	0%

U PSŽ je najviše škola, tj. knjižnica od 201-500 učenika, njih 57%

USLUGE I KORIŠTENJE U ŠKOLSKIM KNJIŽNICAMA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2022.

Broj korisnika školskih knjižnica u 2022.

KNJIŽNICE	Aktivni posuđivači	Aktivni korisnici				Ukupno
		Nastavn o osoblje	Učenici	Ostali zaposlenic i	Vanjski korisnic i	
OSNOVNO-ŠKOLSKE	4376	600	4829	147	32	5608
SREDNJO-ŠKOLSKE	1131	362	2060	69	2	2493
KNJIŽNICE UMJETNIČKI H ŠKOLA	503	69	601	8	2	680
UKUPNO	6010	1031	7490	224	36	8781

Aktivnih je posuđivača u svim školskim knjižnicama ukupno 6010, dok je aktivnih korisnika 8781. Učenika aktivnih korisnika je 85%.

Gradska knjižnica Požega

Usluge u školskim knjižnicama u 2022. godini

KNJIŽNICE	Posudbe	Posjeti fizički	Posjeti virtualni	Knjižnična događanja	Posjetitelji događanja	Radionice	Polaznici radionica
OSNOVNO-ŠKOLSKE	44155	76829	12941	237	5655	189	3611
SREDNJO-ŠKOLSKE	4256	16058	10814	45	1491	107	1904
KNJIŽNICE UMJETNIČKIH ŠKOLA	794	1169	441	0	0	8	87
UKUPNO	49205	94056	24196	282	7146	304	5602

Školske su knjižnice u Požeško-slavonskoj županiji imale ukupno 49205 posudbi. Ukupno je virtualno i fizički knjižnice posjetilo 118252 posjetitelja. 80% je fizičkih posjeta, a 20% virtualnih posjete knjižnicama. Organizirano je 282 knjižničnih događanja koje je posjetili 7146 posjetitelja. Organizirano je 304 radionice s 5602 polaznika.

FOND ŠKOLSKIH KNJIŽNICA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2022.

Fond

Školske knjižnice PSŽ	BROJ knjižnica	FOND knjige	FOND časopisi	FOND novine	FOND AV građa	FOND e-građa	FOND Igračke, did. igre	FOND ostala građa	SVEUKUPNO
Osnovno-školske	15	69591	10	4	372	91	16	19	70103
Srednjo-školske	7	39909	736	2	239	106	0	0	40992
Knjižnice umjetničkih škola	1	3305	168	0	670	1	0	0	4144
UKUPNO	23	112805	914	6	1281	198	16	19	115239

Gradska knjižnica Požega

Školske knjižnice osnovnih škola PSŽ imaju fond koji premašuje minimalni broj knjiga po Standardu, dok su knjižnice srednjih škola ispod minimuma Standarda. Školske knjižnice imaju najviše jedinica knjižne građe u svojim fondovima, čak 97 %. Sve knjižnice posjeduju i nabavljaju časopise i novine ali ih ne obrađuju u programu stoga su podaci u tablicama nerelevantni.

Nabava

Školske knjižnice PSŽ	BROJ knjižnica	nabava knjige	nabava časopisi	nabava novine	nabava AV građa	nabava e-građa	nabava igračke, did. igre	nabava ostala građa	SVEU KUPNO
Osnovno-školske	15	1491	136	5	6	0	4	0	1642
Srednjo-školske	7	704	53	2	0	0	0	0	759
Knjižnice umjetničkih škola	1	175	0	0	112	0	0	0	287
UKUPNO	23	2370	189	7	118	0	4	0	2688

Ukupna prinova građe u školskim knjižnicama PSŽ je 2688 primjeraka od čega je 4236 knjižne građe ili 88%. Broj primjeraka nabavljene građe prema broju učenika je daleko ispod minimuma Standarda i svake je godine u opadanju.

Otpis

Ukupan otpis knjižnične građe u školskim knjižnicama PSŽ je 4183 primjerka što iznosi 3,63% ukupnog fonda svih školskih knjižnica.

PRISTUP I OPREMA ŠKOLSKIH KNJIŽNICA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2022.

Sve školske knjižnice koriste knjižničarski program Metel.

Gradska knjižnica Požega

Školske Knjižnice PSŽ	Tjedno radno vrijeme	Ukupan prostor knjižnice u m ²	Prostor knjižnice dostupan za korisnike u m ²	Broj sjedećih mjesta za korisnike	Broj računala za korisnike
Osnovnoškolske	510	1116	901	306	51
Srednjoškolske	262,5	997	974	155	28
Knjižnice umjetničkih škola	40	70	70	40	4
UKUPNO	812,5	2183	1945	501	83

Veličina prostora školskih knjižnica u PSŽ je ukupno 1945 metara kvadratna, od toga prostor za korisničke usluge prostire se na 1945 metara kvadratnih. Većina školskih knjižnica ne ispunjava minimum prostornog Standarda. Najmanja knjižnica ima svega 35 kvadrata dok najveća ima 177 kvadrata. Prosječna veličina svih školskih knjižnica u PSŽ iznosi 85 kvadrata prostora. Dvije osnovnoškolske knjižnice nemaju računala za korisnike. Tjedna otvorenost knjižnica je u prosjeku 35 sati tjedno.

PRORAČUN I TROŠKOVI ŠKOLSKIH KNJIŽNICA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2022.

Školske knjižnice PSŽ	BROJ knjižnica	Troškovi nabave građe	Troškovi edukacije
Osnovnoškolske	15	114248,84	11118,30
Srednjoškolske	7	41552,52	1892,00
Knjižnice umjetničkih škola	1	23556,43	0,00
UKUPNO	23	179411,21	13010,30

U 2022. školske su knjižnice utrošile za nabavu građe 179.411,21 kn. Od toga Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH financira 51% sveukupne nabave Ukupni rashodi za knjižnice PSŽ iznose 3.427.735,80 kn.

KNJIŽNIČNO OSOBLJE ŠKOLSKIH KNJIŽNICA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2022.

Školske knjižnice PSŽ	Pomoćni knjižničari	Knjižničari	Diplomirani knjižničari	Viši knjižničari	Knjiž. savjetnici	Ostali	Ukupno
Osnovnoškolske	0	0	18	0	0	0	18
Srednjoškolske	0	0	10	0	0	0	10
Knjižnice umjetničkih škola	0	0	1	0	0	0	1
UKUPNO	0	0	28	0	0	0	28

U 23 školske knjižnice u 2022. radilo je 28 diplomiranih knjižničara.

ZAKLJUČAK

Prema podacima iz Sustava statističkih podataka o narodnim knjižnicama za Požeško-slavonsku županiju pokazatelji uspješnosti ukazuju na dostizanje i ostvarenost Standarda za školske knjižnice u RH u postotcima, dok nam pokazatelji uspješnosti iskazani u kvartilima govore gdje se školske knjižnice PSŽ nalaze u odnosu prema drugim knjižnicama u RH. Kvartili po 25 % su iskazani u vrijednosti od KPU1 do KPU4. KPU4 je najniži rezultat dok je KPU1 najviši rezultat.

Pokazatelji uspješnosti koji se odnose na prostor su sljedeći:

- 8 školskih knjižnica ima pokazatelje K1
- 5 školskih knjižnica ima pokazatelje K4
- 7 školskih knjižnica ima pokazatelje K3
- 3 školske knjižnice imaju pokazatelje K2

Pokazatelji uspješnosti koji se odnose na osoblje su sljedeći:

- 6 školskih knjižnica ima pokazatelje K1
- 2 školske knjižnice imaju pokazatelje K4
- 6 školskih knjižnica ima pokazatelje K3
- 9 školskih knjižnica imaju pokazatelje K2

Stručno knjižnično osoblje i uređeni prostori, te organizacija događanja za korisnike od strane knjižničara velika su prednost školskih knjižnica PSŽ.

Postotak institucionalnih sredstava dodijeljenih knjižnici su svega 1,5% što ukazuje na problem izdvajanja premalih sredstava za nabavu građe i na to je potrebno ukazivati i inzistirati kod osnivača i ravnatelja da bi se osigurala znatno veća sredstva za nabavu knjižnične građe kao i za stalno ulaganje u tehniku i modernizaciju školskih knjižnica. Školske knjižnice nude svojim korisnicima brojne usluge, a izdvajaju se knjižnična događanja koja organiziraju knjižničari u prostoru knjižnice ili škole. U svim školskim knjižnicama rade stručni suradnici diplomirani knjižničari. Za edukaciju knjižničara svega je 9 škola izdvojilo sredstva u ukupno iznosu od

Gradska knjižnica Požega

13010,30 kn, unatoč tome broj sati edukacija za knjižničare je iznosio 2601 ili u prosjeku 93 sata po knjižničaru godišnje. Knjižničari pohađaju besplatne edukacije. Prostori knjižnica su svi uređeni prema Standardu međutim većina ih se nalazi u premaloj kvadraturi i nema rješenja jer škole nemaju slobodne veće prostore za knjižnice. Revizije i otpisi se rade redovito i prema Pravilniku za reviziju i otpis knjižnične građe. Nabava nove građe je ispod minimuma Standarda, a uzrok je nedovoljno financiranje od strane osnivača i samih ustanova u čijem sastavu su knjižnice.

Stručni nadzori voditeljice Županijske matične razvojne službe doveli su do velikog napretka školskih knjižnica u Požeško-slavonskoj županiji. Gdje god je to bilo moguće, s obzirom na trenutno stanje knjižnica došlo je do velikog poboljšanja stanja knjižnica gdje su gotovo sve knjižnice dobile novi namještaj, novu opremu, odradile reviziju i otpis knjižnične građe i potpuno promijenile svoj izgled i poboljšale poslovanje. Sve knjižnice rade u knjižničarskom programu Metel.

Voditeljica Županijske matične razvojne službe
Mirjana Franculić, knjiž.
mail: mfranculic@gmail.com
Mob.: 099 393 0224